

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolljo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V Ljubljani 11. aprila.

Glasi naših nemškutarjev in nekih v deželo privandranih, pak tu nad nami gospodovati hotočih Nemcev, „Laib. Tagbl.“, najneumnejši časopis pod solncem, naredilo si je vtorek zopet vetroven mašin in v prvem članku divje razteplje po njem, kakor don Quixote. Pripoveduje namreč svojim vernim, da narodna stranka se je ob zadnjih volitvah borila zoper in teligenco, zoper uradništvo in zlasti zoper advokatski stan, da narodna stranka ima na svojej zastavi „poneumnjenje ljudstva“ — „volksverdummung,“ itd. — bedarije, da človek nema kaj odgovarjati nanje, temuč bi se od take „inteligence,“ katera tak list piše in čita, kakor je organ ljubljanske nemškutarije, proč obrnil, in se samo čudil, kako da se „Laib. Tagbl.“ od naše stranke „poneumnjenja“ tako silno boji, ko bi mu vendar uže prvi človek iz njegove bližine lahko povedal, da skoro vsak dan črno na belo daje dokaze, da se iz njega ne dá veliko več narediti, da on s svojim listom uže največjo zrelost dokazuje. Le čudno je še potem, če se dobodo ljudje, ki temu listu še verjemó, tudi kadar očitno laže, ali iz hudobnosti, ali pa — menda še največkrat iz svoje „inteligence,“ t. j. iz neumnosti laže.

Nekaj tacega je trditve, da je narodna stranka zavzeta proti uradništvu. To je laž. Mi smo pač večkrat, zlasti pred dobo konfiskacij izrekli svojo sodbo o birokraciji in o birištvu, a vselej smo čast in spoštovanje izkazali može vskemu, svoj narod ljubečemu,

pa v službi temeljitemu in zvestemu uradniku in tako tudi bodemo.

Še abotneje in neresničneje je pa očitanje, da je narodna slovenska stranka pri zadnjih volitvah agitirala zoper advokatski stan, zoper može prava. Uže samo to golo dejanje, da je bil mej dvema narodnima kandidato ma jeden advokat (g. dr. Ahačič) od nas postavljen in voljen z vsemi glasovi naše stranke v 3. razredu, uže to jedino kaže celo ničevost in podlost „Tagblattskega“ sumnjičenja. Sicer pa baš slovenski narod nema uzroka, zavzet biti proti advokatom. Baš ta stan, ki daje skoro vsacemu zatiranemu narodu vrle zagovornike, ki je dal na primer Ircem O' Connella, dal je tudi nam Slovencem celo vrsto zagovornikov naših narodnih pravic, kakor dr. Tomana, dr. Lavriča, dr. Dominkuša, dr. Sernca, dr. Costo, dr. Zarnika, itd. In baš v tej vrsti inteligencije moremo mi narodnjaci z veseljem konstatirati, da kar zdaj dorasta, vsaj v 80 odst. nam na korist dorasta, a ne nemškutarstvu.

Prizigalec.

Denašnja najnovejša poročila so zelo vevita. Kar čuti se, kako se stvari h krvavemu koncu primikajo. Iz Peterburga se 10. aprila telegrafuje „Pol. Corr.“ sledeče: „Kakor je semkaj na odločilno mesto prišlo poročilo iz Carigrada, odbila je porta protokol, odbila terjatve črnogorske, in odrekla poslanje izrednega poslanika v Peterburg. To držanje je protivno mirovnej želji Rusije, katero je ona v protokolu

izrazila. — Drug oficijozen telegram iz Peterburga od 10. aprila pa pravi: Ko bi porta izrednega poslanika poslala v Peterburg, za kar je Rusija postavila obrok do 13. aprila, odvisno je vse od sklepov, katere bode prinesel. Rusija je šla v svojih vstopkih do skrajne meje in ne bode nikako niti za en korak vzmaknila se.“ To je ostro govorjenje, to je uže prav podobno zadnjem besedi. In s temi besedami je v zvezi, kar se sicer poroča o pripravah za vojno na obeh straneh.

Iz Kišeneva se piše „Pol. Corr.“: Znamenja se množe, da se bliža čas, ko bode ruska armada svoj marš začela. Vsem poveljnikom večjih oddelkov so bile ravnokar dane fotografične slike raznih krajev, trdnjav in točk v Bulgariji. Zadnji čas je toliko vojakov še došlo, da se v oficirskih krogih govori, ka je aktivna zbrana ruska vojska uže večjanejo je treba za vojno s Turčijo. Resnici podobno je, da v Peterburgu nečejo, da bi oživel nekdanja navada dveletnih vojsk s Turčijo, za to se postavlja moč na noge, ki bode mogla hitro odločitev izvršiti. Stroški za to so velikanski. Trdi se, da mobilizacija vojske, priprava vojnega materiala in hranjenje vojakov stane Rusijo uže več kot 400 milijonov rubljev. Vojne blagajnice so še zmirom polne, in iz Peterburga dohajajo zmirom velike vsote denarjev.

Iz Ruščuka se istemu listu piše, da se tudi Turki pripravljajo. Abdul-Kerim je prišel k donavskej armadi in jo bode strategično preuredil, poljno artilerijo pomnožil, nova utvrjenja postavljaj. Dopisnik celo meni,

Listek.

Prizigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins poslovenil J.)

Drugi del.

Prvo poglavje.

(Dalje.)

Kolikor zelo resnoben je bil predmet, vendar so se hihitali vsi krog in krog; ko je gospa Grahamova zapazila, da bi se bili Katinka in Francika kmalu na vso moč zakrohotali, nasvetovala je družbi, da bi šla od mize.

Gospodom nij bilo mari, da bi dalje sedeli skup in sledili so gospojam v prostorno vežo, katere hladna sapa jih je vabila, da so o dnevnih vročini mudili se tam. Gospica Marta in Francika Brusova ste prisilili Jerico, da je zoper svojo voljo ostala pri zbranej družbi; edina gospa Grahamova je otšla, ker nij hotela zamuditi popoldanskega zaspanca. Gospica Marta je vse zanimala tako, da so prenehali vsi osobni pogovori ter pozornost obra-

čali le nad predmete, o katerih je govorila stara gospa.

Bela je še vedno gledala precej zasramljivo ter je skušala govor lajtnanta Ozborna napeljati na drugo stran. Katinka pa se je tako močno veselila čudovite gospice Paceve da nij mislila na nič drugega ter je bila popolnem zadovoljna, da je poleg sebe imela gospoda Brusa, ki se je enako dobro zabaval.

Sedaj ste prišli na vrsto šega in noša, predmeta, o katerih je gospica Marta najrajša govorila. Ko je razložila svojo ljubezen k lepemu, katero je v obleki in lišpu kazala, vstala je počasi ter je šla k Beli, edini v vsej družbi, ki bi se je bila rada ogibala. Počela je ogledovati blago njenega krila ter jo je nazadnje prosila, naj bi vstala in jej pustila natanko pogledati, kako je narejeno. Pristavila je, da bi bil popis tako novošegnega in dovršenega mojsterskega dela krojaške umetnosti prava sla ušesom nekaterih mlajših njenih prijateljic.

Bela je bila razdražena ter se je branila izpolniti jej prošnjo; otrsela je roko stare

gospice, kot da bi jo njena dotika oskrunila. — „Bela, vstani vendar,“ rekla je Katinka na tihem, „ne bodi tako svojeglavna!“

„Zakaj pa ti sama ne vstaneš,“ rekla je Bela, „ter jej ne pokažeš svoje obleke na korist njenim nizkim znankam?“

„Prosila me nij za to,“ odvrnila je Katinka, „a storim to z največjim veseljem, če jo blagovoli pogledati. Gospica Paceva,“ nadaljevala je radostno ter se je ustopila pred radovedno gospico, „občudujte mojo obleko prav polagoma in pomerite si kroj, če vam je drago. Ponosna bi bila na to čast.“

Čudno, da je bilo krilo Katinkino zares lepo in vredno pogleda. Gospica Marta je marsikaj opazila, zlasti o repu, kot je imenovala njegovo nepotrebno in nepripravno dolgost. Ko je ustregla svojej radovednosti, jela se je zopet umikati na mesto, s katerega je prišla. Najprej je namreč pogledala nazaj, ali je še prazno, potem pa se je ritinsko grede približavala njemu ter se neprestano priklanjala upogibaje kolena.

Francika Brus je poleg stala ter zapa-

da Turki nameravojo pri Vidinu ofenzivo začeti, zato se pripravljajo na premostenje Donave ter so uže tudi v Bukarešt rumunskej vladi poročili, naj v slučaju vojske pripravljena bode na neke neizogibne strategične potrebnosti.

Ruska flota v baltiškem morji je dobila ukaz, za vojno orožiti se.

Iz Carigrada se „N. Fr. Pr.“ piše od turške strani: „Porta bode zadnjega moža postavila, svoj zadnji krajcar, žrtvovala, ker le za to ceno more, ali zmagovalna ali zmagana, še zahtevati pravico, da živi.“ Torej Turki izpoznavajo, da se morajo vojskovati, če so prav premagani. Izgubiti nemajo nič.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. aprila.

Na **Dunaj** je 10. t. m. prišel zopet ruskega carja generalni adjutant knez Midilinski. Najbrž ima zopet do našega cesarskega dvora kako važno misijo, kakor prej Sumarakov in potem Ignatiev.

Na **Češkem** so tudi v mestih voljeni staročeški kandidati. Le v jednom kraju je prodril sicer tudi narodni Mladoček dr. Julius Greger. Ustavoverna nemška stranka nij pridobila nič, da, še menj glasov je imela na mnogih krajih, nego prej. Češki narod se obudovanja vredno in lepo drži svojega narodnega programa in dokazuje, da se ne da ni utruditi, ni upogniti. — V češkem deželnem zboru je nemški predsednik slavil spomin Palackega.

Tirolski zbor se je odprl, a brez deželnega glavarja, ker opat Blaas nij hotel ponujane mu česti sprejeti, vlada pa prejšnjega deželnega glavarja Rappa za to nij hotela več imenovati, ker je pustil lani brati znano izjavo proti direktnim volitvam in ministerstvu.

Ogerski državni zbor bode 21. aprila sešel se.

Vnanje države.

Črnogora je, kakor „Pol. Corr.“ iz Kotora poroča, pozvala vse Črnogorce, ki so po dalmatinskih lukah, naj pridejo takoj domov, ker je nadejati se vojske, katero vsi Črnogorci zahtevajo.

Italijanska vlada je svojemu parlamentu predložila diplomatsko „plavo knjigo“, v katerej predlaga skoro pol tisoča depeš in dokumentov, ki se vsi nanašajo na orijentalno vprašanje. Najvažnejše je poročilo italijanskega poslanika v Peterburgu g. Nigra, ki poroča, da mu je ruski car obetal, ne osvojiti

Bulgarije ali družih provincij turških, temuž turškim kristijanom le boljšo vlado dati. — Dalje minister Melegari izjavlja, da je Italija proti temu, da bi Črna gora dobila luko na morji, če jo pa dobi, ne sme ona imeti vojnega pomena.

V **angleškem** parlamentu je vlada naznanila, da je njen vojniški zastopnik v Berlinu dal ostavko, a nij še sklenila, ali se ne bode to mesto več napolnilo. Hartington oznanja, da bode v petek terjal čitanje nadaljnega dopisovanja v turške stvari. — Diplomacija meni, da je protokol v glavnih rečeh odbit.

Glede **Bismarka** poroča denes dunajsk list, da je bila notranja nemška, a ne vnanja politika, zaradi katere se je sprl. Iz Berlina pak se poroča, da so ga pregovorili, da bode vzel le za kake 4 mesece odpust, a ne ostavke za zmirom. — Glede prvega se natanko valjda uzroki ne bodo zvedeli še tako brzo.

Dopisi.

Iz Gorice 10. aprila [Izv. dopis.]

Uže dva dni se vrši v Gorici vojaška nabira. Ali komisija nema dosta opravka in tudi marsikaterej ljubimki so prihranjene solze za njegove fanta, ker zbog slabih časov hodijo fantje prostovoljno v vojake. Mesto Gorica je imela dati 24 vojakov in iz mej teh se jih je 20 prostovoljno — oglasilo. Tudi druga leta navadnega vpitja, — nij letos, fantje nemajo denarja in brez tega tudi nij kapljice božje, brez te pa ne popevanja. Vendar nas je goriške Slovence minola leta veselilo, ko so naši Solkanski fantje došli k naboru s trobojnico, popevaje lepe slovenske pesni. A letos? Čujte! Solkanci so se „nobel“ pripeljali brez zastave, do Gorice baje slovensko peli, a potem se jih je videlo po mestu vozariti se in krožili so umazane furlanske pesni, ki nemajo ne konca ne kraja, niti kacega pomena. Mislili smo s prvega, da so kaki Furlani, a žalibog prepričali smo se, da so bili to nekdanji vrli Solkanski fantje. Komu bi uzrok tega pripisoval? Solkan ima pač izvrstne narodne pevce, zakaj ne bi ti pevci ob nedeljah kmetske fante povabili k pevskim vajam, ter jim pokazali krasoto domačih melodij? Zdaj nij več fabrike v Solkanu, na katero se je poprej izgovarjalo in Solkan je pač še vedno ključ Slovenije na Goriškem. Tudi imamo tam narodnega vrlega župana, od katerega se je nade-

jati, da bode svoje fante, kakor ranjki Matija Doljak za mili naš rod navduševal, ter s tem zabranil nasilstvo lahonstva v narodnem Solkanu.

Tedaj fantje Solkanski, ali vas nij sram, da zaostajate v narodnem petji za Trnovskimi; fantje, kateri so neustrašeno po slovenskej Gorici domače prepevali, ali nij lepše slišati: „Kaj se boš za menoj jokala“ itd., kakor patisti vaš neumni „la čumlala“ — da se vam vse smeje?

Mestni zastop je pokazal vladi lojaliteto s tem, da je dal mestnim policajem drugo uniformo, mesto prejšnje „à la bersaglieri!“

Seveda, gotovo je oni dan naš župan gospodom na Dunaji obljubil, da ga nijso pokazali zaradi novoimenovanja slovenskega Travnika in družih ulic, da bode policaje preuniformiral. — No, na eno slovensko ime so naši mestni očetje pa vendar pozabili; „borzo prestatu“ (pristava) je ostala, za kar jim bodo gotovo naši Gorjani hvaležni, vozeč ondot drva in drugo blago v Gorico, in ki z denarjem, ki ga skupijo, dajejo lepe dobičke Gorici, katere prebivalstvo le od Slovencev živi, kar marsikateri pošten Lah priznava.

Te dni je policija zasačila kraje onih sleparjev — kvartavcev, ki našim kmetom, če jih dobijo v svoje pesti, krvavo zasluženi denar sleparskim kvartanjem izpulijo tako, da jim še za sol ne ostane, ko so ravno enega kmeta v neki krčmi na Komu v pesteh imeli. To je vse hvale vredno, da se dene take sleparje pod ključ, a kaznovati bi se jih moralo prav kot hudodelnike in one tujce (kvartavce) iz mesta iztirati, zraven tega bi pa morala policija kaznovati dotične krčmarje, ki odpirajo duri takim sleparjem.

Iz Krškega 10. aprila [Izv. dop.]

V nedeljo 8. apr. je bila veselica v dve uri od našega mesta oddaljenej Krške vasi v prid vdove vaškega sluga. Reči se mora, da je veseljen odbor, obstoječ iz petih gospod in gospodičin iz Čateža in Krške vasi reč dobro razumel, ker imeli smo se tako dobro, da smo se še le, ko je solnce visoko stalo, ločili. Vidi se kmalu razloček, če ženstvo ali moštvo aranžira; vse lepše v prvem slučaju. Ne bi škodilo, če bi te dame druge Dolenjke posnemale. Dejte pomagati s svojimi nežnimi rokami, ve žene po Dolenjskem, da se mej Dolenjci mesto na-

zila, da je popolnem prav preračunila, kolikokrat mora stopiti, da bode dospela do svojega sedeža. Kar je deklica prišla za naslonilo stolovo, kot bi ga hotela jej umakniti. Ker jo je Izabela spodbujala z očmi in smehljaji, umaknila je res stol nekoliko, vendar dovolj, da bi bila staro gospo pripravila v nevarnost.

Ko se je gospica Pacea hotela vستي, opotekla se je ter bi bila padla, ko bi Jerica, zapazivši namero Francikino, ne bila priskočila o pravem času, da jo je v roke vjela in varno posadila na stol. Jerica je očitaje pogledala Franciko, ki se je obrnila proč, da bi ne srečala njenih očij; pri tem pa je slučajno stopila gospodu Grahamu na protinaste prste, da je bolečine zakričal.

„Francika,“ rekel je gospod Brus samo zadnje opazivši, „želel bi, da bi se naučila obnašati nekoliko uljudnejše.“

„Od katerega pa se naj učim?“ vprašala je Francika jezično. „Ali od tebe?“

Ben je bil razdražen in je molčal; go-

spica Pacea pa se je zopet zavedela ter je rekla:

„Uljudnost! Oh, ljubeznjiva a redka krepost, ki je vendar preočitno razvita v obnašanji moje prijateljice Jerice; podala bi se dobro celo vsaki kneginji.“

Bela je ganila z ustni in se je smehljala zasramljivo. „Lajtenant Osborne,“ rekla je, „kaj ne mislite, da se gospica Devereuxova lepo obnaša?“

„Sprelepo,“ odvrnil je lajtenant. „Kakor na sprejemni dan sprejema obiskovalce, to je ljubkost sama.“

„O kom pa govorite?“ vprašala je Katinka „o gospodu Henriku Nobelu?“

„Govorila sva o gospici Devereuxovi,“ rekla je Bela, „a tudi gospod Nobel je jako košat?“

„Jaz tudi mislim,“ rekel je gospod Brus, „Ali slišiš, Francika? Našli smo ti izgled; ravnaj se po gospodu Nobelu.“

„Jaz ničesar ne vem o gospodu Nobelu,“ odvrnila je Francika. „Rajše se bom ravnala po gospici Flintovej. Gospica Jerica!“ rekla

je tako resnobra glasa, da je Jerica po pravici mislila, da izrazuje njeno kesanje o ravno storjeni neuljudnosti, „kako naj se učim uljudnosti?“

Ali se spominjaš,“ vprašala jo je Jerica tihoma in jo pomenljivo pogledala, „kaj ti je rekel učitelj godbe? Učiti se moraš svirati z občutkom. Isto ti bi jaz svetovala, da bi se zboljšala v uljudnosti.“

Francika je močno zarudela.

„Kaj pa je to?“ vprašal je gospod Graham. „Francika! povej nam, kako načelo o uljudnosti ti je Jerica postavila?“

„Rekla mi je,“ odvrnila je Francika, „da za njo velja isto načelo, katero mi je zadnje zimo postavil učitelj godbe.“

„Kaj pa je rekel?“ vprašal je njen brat radovedno.

„Vprašala sem gospoda Hermana,“ rekla je Francika, „kako naj igram z občutkom? Odgovoril mi je: „Gospica Brusova, vi morate oblažiti svoje srce, oblažiti morate svoje srce.“

Ta novi navod, vspeti se do visokega

vadnega pijančevanja, lepše duhovitejše veseljevanje udomači; storile boste s tem jako veliko! Take emancipacije vam ne bo nobeden človek za zlo jemal. — Krško pevsko društvo je par zborov in četverospjevov v zadovoljnost občinstva izvrševalo, tombola je tudi v zadovoljnost izpala in štiri cegani niso spali. Vem, da v imenu vsega veseličnega občinstva govorim, če izrečem gorko zahvalo aranžerkam za lepo veselico.

Iz Gradca 10. apr. [Izv. dop.] Ako bi se vršili v našem političnem in socialnem življenju posebno važni dogodjaji, gotovo bi prinašal „Slovenski Narod“ več dopisov od tod. Toda, živimo vedno enomerno tiho, pričakovaje boljših časov. Deželni zbor zboruje, ali nikakor ne spreminjuje navadnega našega življenja. „Valuški Matijček“ se suče in smuče mej poslanci, kakor bi jemal slovo. Marsikateri narodni učitelj, če bi ga videl, bi mu želel srečen pot.

Pisal bi vam rad tudi o g. Stremayerju; res, mož je sicer še vedno mej deželnimi poslanci, ali njegovo bolehanje je postalo baje na mah tako nevarno, da je moral odpotovati v Carlsbad za svojim gospodom in mojstrom.

Sigurno bolje je zanj, iskati zdravja v kopelji, nego se ukvarjati s cestami, prošnjami, učitelji in učilnicami, pred vsem pa z deficitom. Gospod predsednik državnega zbora se nij odtegnil temu delu. Uže drugi dan zborovanja hodil je po zbornici sem ter tja, kakor bi bil mislil na svoj govor o „abgelebte Beamte und Militärs“ etc.

Ta govor bil je tukaj izhajajočemu časniku „Gratzer-Montags-Zeitung“ povod, da je prinesel kmalu po posvetovanji o Sturmovem nasvetu glede odstranjenja delegacij, uvodni članek, v katerem graja ta Rechbaurov govor. Kaj tacega se ne zgodi mnogokrat; kajti „Tagespost“ nema navade, grajati svoje pristaje in ona je tukaj glavno glasilo.

Sedaj je to nova prikazen in takoj je pozorno činila občinstvo. Isti časnik objavil je tudi pismo grofa Emika Atemsa do svojega urednika, v katerem hvali pisatelj držanje in postopanje časnikovo, ob enem pa da močno breco tetki „Tagespost“. V nekej drugej številki zavrača krepko ošabnega profesorja Billrotha, kateri je pred kratkim zopet enkrat

bil tako prijazen, da je govoril v pričo avstrijskih poslušalcev kot ces. kr. profesor o nemškej znanosti, nemškem značaju, o dobrotah, katere vživamo Avstrijci od Nemčije itd.

Zadnji ponedeljek prinaša „Grazer-Montagszeitung“ dopise, kateri so došli uredniku iz dijaških krogov. Iz teh dopisov sklepa, da začnejo dijaki vendar enkrat prosteje dihati ter se manj bati nemško-nacionalnih fraz; ona zagotavlja „podpore vsacemu patrijotičnemu podvzetju, vsacemu poskusu, povzdigniti avstrijsko mišljenje in čutenje.“

Iz dopisa necega graškega dijaka reproducira govor starega Schmerlinga, katerega je govoril pri otvorjenju nemško-avstrijskega bralnega društva na Dunaji. Jedro govora je, vseučeliščnik naj skrbi za temeljito izobrazbenost, Avstrijec naj bode ponosen, „stolz liebe ich den Oesterreicher“ —

Dijak dopisnik pravi, da ponavlja te besede, da bi jih čitali in obranili tudi tovariši: Das in Graz dominierende Blatt — „Tagespost“ — piše dalje — der Moniteur meiner Collegen, auf den allein sie glauben und schwören, hat selbstverständlich diese Rede Schmerlings unterdrückt; denn sie passt nicht zur verhetzenden Tendenz jenes Blattes, dessen Einfluss gerade auf die studirende Welt von unheilvollster und verderblichster Wirkung stets war und noch ist. Ja, wären früher Männer aufgetreten, welche wie H. gr. H. Attems neuestens den Mut gehabt hätten, ohne Furcht vor der hoffentlich überschätzten Macht der „Tagespost“, dieselbe als das zu bezeichnen, was sie wirklich ist, so wäre der Depravation der Gesinnung im Allgemeinen schon längst Halt geboten worden...

V tretjem pismu vpraša nek dijak, ali bi časnik podpiral ustanovitev avstr. društva v Gradci?

Na to novo prikazen dovolim si tedaj opozoriti Slovence.

Domače stvari.

— (Nabiranje vojaških novicev) se tudi v Ljubljani letos godi izredno mirno. Navadnega ukanja in vpitja po ulicah nij toliko, kot prejšnja leta. Prvič manjka denarja za vino in žganje, drugič pa je policija skrbela za

vojaške patrole, ki po mestu hodijo in razgrajalce odstranjujejo, kar je jako prav.

— (Volite v ljubljanskega župana) in podžupana se bode vršila danes po poldne ob 5. uri v mestnem občinskem sve-tovalstvu.

— (Ljubljanski kazinarji) bodo imeli v petek zopet svoj politični shod in bodo govorili 1. o razmerah Avstrije k orijentalnemu vprašanju (t. j. z njihovega nemškutarskega stališča za Turke in zoper kristijane) in baje 2. o poljedeljskem nauku v ljudskeji šoli.

— (Iz Kranja) nadaljuje tukajšnji „Tagblatt“ dopise, ki imajo samo ta namen, da zoper učitelje in zoper šolo javno ščujejo in tako vso disciplino nemožno delajo. Gospodje Vuvermani in tovariši à la zapodeni bivši notar ter drugi naj bi premislili, da s tem pač stvari škodujejo, narodnej slovenskeji stranki pa s tacimi manevri škodili ne bodo. Narodnej stranki „glavo streti“ nij tako lahko, kakor si nemški dopisniki iz Kranja domišljjujejo.

— (V Kanalu) na Goriškem napravi narodna čitalnica v nedeljo 15. aprila besedo v g. Markičeveji sobani. Začetek je točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 kr. Zaradi lepega namena, da bi namreč čitalnica tem preje omislila si glasovir, prejemale se preplačila. Program je: 1. B. Ipavec: „Domovina“, Solo in dvospjev s zborom. 2. Avg. Leban: „Slovenska deklica“, Soprani, Alti in moški zbor. 3. Sam ne ve, kaj hoče. Gluma. 4. Anton Hribar: „Junak“, Bariton-solo, zbor in glasovir. 5. Van Beethoven: „Adelaide“, velika kantata za tenor z glasovirom. 6. Sokrat pri Dijogenu. Klasična podoba. 7. A. Hajdrih: „Milo se v meni srce topi“, čveterospjev. 8. J. Kocijančič: „Oblačku“, Bariton-solo, dvospjev in zbor. 9. F. Schubert: Advokata. Komičen tercet. 10. Iz opere Claudio: „Claudio ritorna fra le braccia paterne“, Duetto. 11. Mendelsohn: „Lovčev pozdrav gozdu“, zbor. Za dobro postrežbo skrbel bode g. Markič.

— (Šolo so zaprli) v Radgoni na Štajerskem, ker je veliko otrok zbolelo za škarlatinko.

— (Čuden mrlič.) Iz Celovca se piše: V bližnjem Št. Vidu so na veliko soboto našli v nekej kleti truplo znanega delavca in so ga

svrha, so sprejeli s tako različnimi čuti, kolikor različnimi značaji so bili mej Francikini poslušalci. Gospod Graham se je grizel v ustna, ter je odšel, kajti njegova uljudnost nij imela take podlage in vedel je, da se je Jerica ravnala po onem načelu. Bela je kazala ošabno zaničevanje. Gospod Brus in gospica Katinka sta bila nekoliko v zadregi, nekoliko sta se pa radovala, lajtenant Osborne pa nij bil popolnem neobčuten za resnico, ter je Jerico pogledoval z občudovanjem in sočutjem. Jeričin obraz pa je kazal, da se popolnem vjema z resnico nehotoma izrečeno, in gospica Marta je brez obotavljanja izrekla svojo pohvalo.

„Opomba gospice Jerice je nemotljivo resnična,“ rekla je; „edina vdanost, katerej se lahko zaupa, je prostovoljni dar srca. Morebiti bi prijazna družba gospej in gospodov hotela poslušati staro gospo, ko bi pripovedovala o redkem izgledu prave uljudnosti in njenem plačilu.“

Vsi so siloma zahtevali, naj jim gospica Marta pove povest. In ta je začela:

„Neki zimski dan pred nekimi leti je

šla stara žena vsa slabotna in potaglava, a bistrih oči in obdarjena z obilim delom posvetne modrosti, po imenu gospica Marta Pačeva na posebno povabilo k častitljivemu gospodu Esq. Klintonu, čislane mu očetu gospice Izabele, one le krasne mlade gospice. Pole dica je pokrivala vsa pota v dobrem našem mestu, da so se bolj bliščala nego žlahtni kameni v jamah Galkondskih, in tlak ulični je bil prava zanjka nogam starih in neprevidnih ljudi.“

„Opotekla sem se in padla. Dve blagi srci ste me vzdignili ter me peljali v prodajnico bližnjega lekarja; storili ste mi, da sem se zopet zavedala ter ste mi ponudili dobrodišeče krepčilo. Odpotila sem se s slabimi nadami; težko bi bila dospela do hiše z zdravimi udi, ko bi me ne bil dohitel vitez s cvetočim licem; položil je mojo staro roko v močnejšo in mlajšo svojo roko in je vodil in varoval moje stopinje do konca mojega pota. Častite gospice mlade! plemenitemu mojemu spremljevalcu je trebalo ne male pogumnosti, da je srečno izvršil svoje početje. Naslikajte si v svojej domišljiji mladeniča,

živega in krasnega ko solnčni žarki, tenkega in gibčnega kot pušica, zares pravega Apolona, sklenenega z nizkim potlačenim životom uboge gospice Marte Pačeve. Častite mlade gospice! ne bodem si prizanašala samej sebi; kajti ko bi me bile videle onikrat, zdela se bi vam sedanja moja podoba kot zelo popravljena izdaja. Zobe sem bila vtaknila v torbico, svitek iz las se mi je bil pri padu izmuznil z glave in naočniki, še oni mojega očeta, so zakrivali mi obraz ter obračali pozornost na me in izbujali radovednost. A mladenič je šel nemotljen svojo pot; in kljub zapeljivim mikavnim očem premnogih mladih devojk, katere sva srečala, in kljub marsikateremu posmehljavanju mladeničev njegovih let podpiral je moje slabotno telo tako skrbno, kot bi bila sama cesarica, in zmanjšal je nagle svoje stopinje po počasnih stopinjah nabogljenege mojega života. Oh! kako skladnega duha je bil moj vitez s cvetočimi lici! Ko bi ga bili videli, vi gospica Katinka, ali pa vi gospica Francika, vaše bijoče srce bi bilo izgubljeno za vekomaj! Bil je zares pravi uzor.“

(Dalje prih.)

nesli v mrtvašnico meščanske bolnišnice, kjer uže od takrat leži na mrtvaškem odru. Ker nij mrtvaške otrpnelosti in tudi naj manjšega smradu ne, misli se sploh, da je to le navidezen mrlič; vsak dan mu vlivajo po večkrat gorko juho v usta.

— (Učiteljji) konjiškega okrajja so 5. t. m. imeli svoj redni shod, katerega smo se razun enega vsi udeležili. Obravnave in sklepi so bili zanimivi. Peticijo na slavni deželni zbor zaradi imenovanja učiteljev smo zavrgli, dobro vedoči, da ne bo nič pomagala. Gosp. Pavel Leitgeb je svojo nalogo o telovadbi dobro izvršil. Predlog gosp. B. Malenšaka, da bi si učitelji zbirko mineralij zamenjevali, bil je enoglasno sprejet. Gospod inšpektor Peter Končnik je bil kot častni ud društva, gosp. Peter Kapun pa kot zastopnik učiteljev o okrajni šolski svet izvoljen. Prihodnji zbor bode 4. junija v Vitanju.

— (Pravica delnice.) V dunajskem „N. W. T.“ od vtorka čitamo: Nek odlok najvišje sodnije v zadevah banke „Slovenije“ v Ljubljani bode gotovo zanimal vse, kateri se z akcijskim bitstvom pečajo, in tudi juridične kroge. Ta odlok vsakemu delničarjev posebej daje pravico, da ugovarja proti sklepom občnega zbora, ki gredo preko statut ali dnevnega reda. Najvišja sodnija je to pot v prvič spregovorila in odločila v tej zadevi. Stvar je v kratkem ta-le: Pri občnem zboru banke „Slovenije“ od 17. avgusta 1874, na katerega dnevnem redu je bil tudi predlog na doplačanje 10%, na nominale, t. j. 20 gl. na akcijo, skenilo se je 15% doplačanje, ali 30 gl. na akcijo. To doplačanje se je dalo od 2337 akcij in 1356 interimnih listov, na katere se še nij doplačalo, se je zavrglo. Nek delničar pa, ki 15% nij hotel doplačati, uložil je pri deželnem sodišči v Ljubljani tožbo, v katerej je povdarjal, da se mora z obzirom na član 238 trgovskega zakonika in v smislu §. 17 družbenih pravil, ki določuje, da se ima pred sklicevanjem občnega zbora objaviti namen njegov, in da se o predmetih, ki se na ta način nijso obznanili, ne sme sklepati, ono 15% poplačanje smatrati kot neutemeljeno, nepostavno in pravilom protivno, in slavno sodišče naj izreče ničevnost tega sklepa. Prva instanca je tožbo odbila, češ, da se sè sklepom 15% doplačanja namesto 10% niti namen, niti predmet občnega zbora nij spremenil, in da tožilec, kot lastnik enega samega interimnega lista, nema pravice svoje terjatve tako splošno postaviti, in bi se bil moral zadovoljiti s tem, da bi zahteval neveljavnost storjenega sklepa z obzirom na njegovo akcijo. Tožitelj se je prizval na višjo sodišče v Gradcu; to je ob sodbo prve inštanije zavrglo ter je izreklo, da je sklep občnega zbora neveljaven, a samo nasproti tožitelju, v smislu čl. 238 trg. zak. Delničar ima po tem izreku pravico le v obsegu svojega udeleženja sklep za neveljaven smatrati. Tožena banka je sicer v svojej reviziji na najvišje sodišče opravičila uže storjeno 15% doplačanje, a je kazala na zavrženih 1356 akcij, češ, da bodo vsi njih lastniki enak odlok zahtevali in s tem veliko zmešnjavo napravili. Toda najvišja sodnija je potrdila odlok višjega sodišča, ter je še omenila, da je pravnost sklepov, ki se store v občnem zboru, odvisna od čl. 238 trg. zak.; v tem slučaju se ti pogoji nijso spolnili.

Razne vesti.

* (Truplo) nekega človeka se je našlo v Muri pri Št. Petru pri Judenburgu. Zvedelo se je, da so ga morali najbrž 24. marca ali pa kako noč kmalu potem umoriti, oropati in v vodo zagnati. Kdo je, to se dozda še nij moglo določiti. Sodi se, da je živinski trgovec s Češkega, Bavarskega ali pa Avstrijskega. Truplo je 154 centimetrov dolgo, suho, pravilno rasteno, in da sklepati na starost kakih 50 let. Fotografije se dobodo pri ljubenskem državnem pravdnistvu.

* (Zrastena dvojčka.) Na Dunaji je žena nekega pismnonoše rodila ženska dvojčka, ki sta bila na prsih in trebuhu skupaj zrastena; a živela sta samo eno uro po rojstvu.

Umrli v Ljubljani

od 6. do 9. aprila:

Matej Bitenc, osobenjak, stara 68 let, v dež. bolnici, za vodenico. — Joze Dolence, gostilničar in hišni posestnik, star 71 let, na emonske cesti št. 6, za pljučno tuberkulozo. — Franja Bastolec, soproga železniškega čuvaja, stara 39 let, na dunajski cesti št. 85, za sušico. — Karl Pavle, c. kr. poštnega služabnika otrok, star 1 in pol leta, v Krakovem št. 45, za črevnim kajarom. — Tomaž Črnilec, delavec, star 59 let, v deželni bolnici, za rakom. — Jarnej Kralj, kurjač, star 73 let, na št. peterskem predmestju št. 33, in Tomaž Capuder, cunjar, star 54 let, v dež. bolnici, oba za pljučno tuberkulozo. — Mar. Vidmar, kočarica, stara 60 let, v dež. bolnici, za oslabelostjo. — Pavel Šemic, c. kr. davkarski sluga, star 45 let, na Bregu št. 196, za pljučnim vnetjem. — Jožeta Svetlin, otrok fabriškega delavca, stara 5 mes., na št. peterskem predmestju št. 32, za božjastjo. — Val. Kuga, osobenjak, star 55 let, v dež. bolnici, za vodenico. — Ivan Jelnikar, kamnosek učenc, star 17 let, za pijemijo. — Luka rerc, osobenjak, star 58 let, v civ. bolnici, za nadsuho. — Anton Bončar, knapov otrok, star 4 mes., v dež. bolnici, za oslajenjem hrbitišča. — Ivan Šusters, c. kr. major v pokoj, v gledališki ulici št. 18, za mrtvodom.

Tržne cene

v Ljubljani 11. aprila t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 20 kr.; — reš 6 gl. 80 kr.; — ječmen 5 gl. 60 kr.; — oves 4 gl. — kr.; ajda 5 gl. 85 kr.; — pros 5 gl. 20 kr.; — koruza 5 goid. 60 kr.; kroupir 100 kilogramov 5 gl. 53 kr.; — fižol hektoliter 7 gl. 50 kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gl. 81 kr.; — špoh trišen — gl. 66 kr.; — špoh povojou — gl. 75 kr.; jaje po 2 kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 50 kr.; — teletnine 42 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gl. — kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva crda 4 kv. metrov 7 gold. 50 kr.; — mehka 5 gl. — kr.

Tržni list
10. aprila:
Krupa: Tavčar iz Doline.
Pri Slov: De Sani iz Trsta. — Birman iz Dunaja. — Hladnik iz Logatec. — Gadig iz Trsta. — Blichler iz Dunaja. — Ravnikar iz Smartna. — Lavric iz Planine. — Reitharnek iz Tržiča.
Pri Matič: Hoševar iz Krškega. — Bergstein iz Gradca. — Dolinar iz Gorjanskega. — Kohn, Rus Slovasser iz Dunaja.
Pri Zamorci: Eržen iz Ratec.

Karmelitanski melisovec
iz Benedk.
1 originalna steklenica 25 kr.
Jedino pravi le pri
(53-45) **Gabriel Piccoli,**
lekarju na dunajski cesti v Ljubljani.

Dunajska borza 11. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gl. 35 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 " 25 "
Zlata renta	75 " 70 "
1860 drž. posojilo	109 " 75 "
Akcije narodne banke	799 " — "
Kreditne akcije	143 " 20 "
London	124 " 70 "
Napol.	9 " 96 "
C. k. cekini	5 " 86 "
Srebro	103 " 80 "
Državne marko	61 " 15 "

Poslano.

Iz Kroke se nam piše: 30. sušca je stalo več fantov vkupej, mej njimi tudi sin mesarja, prišel je župnik mimo. Sin mesarja je bil nasproti obrnen. od koder je župnik prišel in se mu nij odkril, kakor drugi, ko zapazi župnik klobuk na glavi tega, se obrne in mu ga s palico doli zbije in ga še po njegovi šegi ozmerja vpricho vseh ljudij.

Ker uže ta župnik ne neha z njegovimi grobstimi družine mesarjeve nadlegovati in ker je uže večkrat jo s svojim neomkanim zmerjanjem razžalu, se mu s temi vrsticami naznanja, da naj se tako obnaša, kakor se kakemu župniku spodobi, da ga bodo ljudje uže tako častili, da mu ne bo treba s palico klobukov dol zbijati.

Nace Hrovat,
mesar.

Slovenske knjige.

V „narodnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštne povzetti naročiti najnovejše slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovensk roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povesti“ od Bret. Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomer“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.
5. „Župnik Wakefieldski“. Spisal Oliver Goldsmith. Iz angleščine poslovenil Janez Jesenko. Cena 1 gl.
6. „Mej dvema stoloma“, izviren roman. Spisal J. Jurčič. Cena 50 kr.

Itavnokar je v „Narodne tiskarni“ v Ljubljani izšlo in se doiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Prave
italijanske

s 5 medalijami
odlikovane

originalne Ocarine,

direktno od iznajdeleca **Gius. Donati iz Budrije na Laškem.**
■ Izključno edino centralno skladišče ■ za celo Evropo samo pri glavnem agentu **Ed. Witte**, verl. Kärntnerstrasse 59.

Zdaj v **circus Carré** v Budapešti apeninski prebivalci (zvani ocarijani) s tem instrumentom koncertirajo, in vse jih poslušaja, ker se kaj bolj umetnejnega ne more misliti.

Ta instrument se celo nevešči po mojej zastonj dodani šoli v nekaterih urah z vspehom naučé, in nizka cena vsakemu vzmožuje prijetno zabavo.

Vsaka prava **Ocarina** nosi kolek iznajd telja.

Originalne fabrične cene s tiskano šolo:

Št.	I	II	III	IV	V	VI	VII
gl.	1.—	1.50	2.—	2.50	3.—	4.—	5.—

Štev. V je za spremljanje na glasoviru ubrana.
Zvečki z notami štev. I, II, III (tudi za negodce rabljivi) z 12 melodijami po 40 kr. Usnjati čturi za štev. I—IV 50 kr., V—VII 1 gl.

Harmonično ubran tercet gl. 7
" kvartet " 12 } posebno primerno
" sekstet " 30 } za društva.
z orjaškimi basom (popolni orkester) " 30 } (29—9)
Pošilja se proti kasi ali povzetti. — En gros kupci rabat.

Dostavek.

Da se da vsakemu očeviden dokaz, da so moje gori ponujane prav italijanske originalne ocarine od iznajditelja **Donati** najboljšé, dovoljujem si javiti, da gosp. **C. M. Ziehrer**, kapelnik c. kr. pešpolka **baron Knebel**, na enem od mene danem septetu v salonih **c. kr. vrtnarske družbe** daje permanentne koncerte, katerih prvi je bil 18. marca z veliko pohvalo sprejet. (Glej recenzije v mnogih dunajskih listih od 21. marca.)

Na vse drugje ponujane ocarine, naj imajo ali nemajo patent, je koncert nemožen.

Spuštovanjem **ED. WITTE, Dunaj.**